

PÓST- OG FJARSKIPTASTOFNUN

Ákvörðun nr. 22/2016

Útnefning fyrirtækja með umtalsverðan markaðsstyrk og álagning kvaða á heildsölumarkaði fyrir lúkningu símtala í einstökum föstum almennum talsímanetum (markaður 1)

Póst- og fjarskiptastofnun (PFS) hefur með vísan til 17. gr. laga nr. 81/2003, um fjarskipti, ásamt síðari breytingum, greint heildsölumarkað fyrir lúkningu símtala í einstökum föstum almennum talsímanetum. Um er að ræða markað 1 í gildandi tilmælum Eftirlitsstofnunar EFTA (ESA) frá 11. maí 2016.

Með bréfi, dags. 10. október 2016, voru drög að greiningu á ofangreindum markaði lögð fram til samráðs, þar sem Samkeppniseftirlitinu og fjarskiptafyrirtækjum var boðið að gera athugasemdir við markaðsgreininguna og fyrirhugaðar niðurstöður. Samkeppniseftirlitið sendi inn athugasemdir og tók fram að stofnunin teldi greininguna vel unna, þjóna markmiðum sínum og væri sammála PFS um niðurstöður hennar. Síminn kom því á framfæri við PFS að fyrirtækið myndi ekki gera athugasemdir vegna greiningarinnar.

Með bréfi, dags. 22. nóvember 2016, tilkynnti PFS formlega til Eftirlitsstofnunar EFTA (ESA) drög að ákvörðun um umrædda markaði, ásamt viðaukum, í samræmi við 1. mgr. 7. gr. laga nr. 69/2003, um Póst- og fjarskiptastofnun, og tilmæli skv. 7. gr. rammatilskipunarinnar.

Þann 21. desember 2016 barst bréf frá ESA með áliti stofnunarinnar þar sem fram kemur að ESA gerir ekki efnislegar athugasemdir við markaðsgreininguna. Bréf ESA er að finna í viðauka B með ákvörðun þessari.

Greining á markaði 1 hefur nú verið uppfærð í samræmi við þær athugasemdir sem teknar voru til greina. Uppfærða greiningu er að finna í viðauka A með ákvörðun þessari.

1. Útnefning fyrirtækja með umtalsverðan markaðsstyrk

Með hliðsjón af skilgreiningu og greiningu á samkeppni á heildsölumarkaði fyrir lúkningu símtala í einstökum almennum talsímanetum (markaður 1) og í samræmi við 2. mgr. 17. gr. sbr. 18. gr. laga um fjarskipti nr. 81/2003 hefur PFS ákveðið að útnefna Símann hf. (Síminn), Fjarskipti hf. (Vodafone), Nova ehf. (Nova), Símafélagið ehf. (Símafélagið), Hringdu ehf. (Hringdu) og Tismi BV (Tismi) með umtalsverðan markaðsstyrk á viðkomandi markaði.

2. Álagning kvaða

Í samræmi við 27. gr. laga um fjarskipti nr. 81/2003 hefur PFS ákveðið að leggja kvaðir á Símann, Vodafone, Nova, Símafélagið, Hringdu og Tismi eins og lýst er í eftirfarandi köflum, vegna útnefningar fyrirtækjanna með umtalsverðan markaðsstyrk á heildsölumarkaði fyrir lúkningu símtala í einstökum föstum almennum talsímanetum (markaður 1 í tilmælum ESA frá 2016). Að mati PFS eru þessar kvaðir bæði í samræmi við þau markmið sem fram koma í ramma- og aðgangstilskipunum ESB og ákvæðum laga um fjarskipti og viðeigandi fyrir það tímabil sem gert er ráð fyrir að líði þar til viðkomandi markaður verður greindur aftur. PFS telur að kvaðirnar séu til þess fallnar að auka samkeppni á viðkomandi markaði. Varðandi nánari umfjöllun um kvaðirnar þá vísar PFS til uppfærðrar greiningar á markaði 3, sbr. viðauka A.

Eftirfarandi kvaðir koma í stað þeirra kvaða sem lagðar voru á Símann og Vodafone með ákvörðun nr. 36/2012 þann 14. desember 2012.

2.1 Kvöð um að veita aðgang

Með heimild í 28. gr. laga um fjarskipti leggur PFS kvöð á Símann, Vodafone, Símafélagið, Nova, Hringdu og Tismi um að verða við eðlilegum og sanngjörnum beiðnum um aðgang að neti og þjónustu fyrir lúkningu símtala í fastaneti á heildsölustigi. Ef beiðni um samtengingu er hafnað eða ekki svarað innan 14 daga þá skal gefa umsækjandanum skriflega og rökstudda ástæðu fyrir höfnuninni eða töfinni. Gerð samninga um aðgang skal í öllum tilvikum vera lokið innan þriggja mánaða frá því að beiðni berst.

Fyrirtækjunum er gert skylt að skrásetja þann tíma sem samningaviðræður taka, framgang viðræðna og ástæður tafa ef einhverjar verða. Þessi gögn skal hafa fyrirliggjandi gagnvart viðsemjanda og PFS verði um þau beðið.

2.2 Kvöð um jafnræði

Með heimild í 30. gr. laga um fjarskipti leggur PFS kvöð á Símann, Vodafone, Símafélagið, Nova, Hringdu og Tismi um jafnræði hvað varðar verð og aðra þætti, bæði gagnvart ytri starfsemi og á milli innri starfsemi og ytri starfsemi. Miðlun upplýsinga frá viðkomandi deild skal vera með sambærilegum hætti til óskyldra aðila og til annarra deilda fyrirtækisins eða tengdra aðila. Meðferð upplýsinga sem fyrirtækin öðlast við gerð samninga um lúkningu símtala skal vera í samræmi við 26. gr. fjarskiptalaga.

2.3 Kvöð um gagnsæi

Með heimild í 29. gr. laga um fjarskipti leggur PFS kvöð á Símann, Vodafone, Símafélagið, Nova, Hringdu og Tismi um að veita PFS og þeim aðilum sem óska eftir samtengisamningum allar nauðsynlegar upplýsingar sem tengjast samtengingu, s.s. um lúkningarverð, verð fyrir alla tengda þjónustu, allar mælieiningar sem gjaldtaka byggist á, gjaldatímabil, afsláttarmöguleika ef einhverjir eru, önnur atriði sem hafa áhrif á gjaldtöku, upplýsingar um staðsetningu og tæknilega eiginleika samtengipunkta.

Síminn, Vodafone, Símafélagið, Nova, Hringdu og Tismi skulu tilkynna öðrum fyrirtækjum fyrirfram um breytingar á skilmálum og þjónustu, eigi síðar en þremur mánuðum áður en breytingarnar koma til framkvæmda. Þó er heimilt að tilkynna um breytingar á verði með tveggja mánaða fyrirvara. Tilkynna skal um breytingar á samtengisvæðum og samtengipunktum með sex mánaða fyrirvara. Fyrirtækin skulu ennfremur tilkynna PFS um allar breytingar á samtengisamningum, verðskrár eða almennum skilmálum samtenginga.

Breytingar á verðskrá og almennum skilmálum taka ekki gildi fyrr en þær hafa hlotið samþykki PFS. Í þeim upplýsingum sem gefnar eru þarf að koma skýrt fram hvar breytingar hafa verið gerðar og hvers eðlis þær eru.

Öllum fjarskiptafyrirtækjum sem gera samninga um samtengingu, þ.m.t. um lúkningu símtala í fastanetum, ber að senda PFS afrit af slíkum samningum án tafar og eigi síðar en viku eftir undirritun þeirra, skv. 6. mgr. 24. gr. laga um fjarskipti.

PFS fellir niður kvöð á Símann um að birta viðmiðunartilboð sitt opinberlega frá 31. desember 2017. PFS gerir hámarks lúkningarverð opinber í samræmi við kvöð um eftirlit með gjaldskrá. PFS telur nægilegt að öll fyrirtækin veiti stofnuninni og þeim aðilum sem óska eftir samtengisamningum allar nauðsynlegar upplýsingar sem tengjast samtengingu.

2.4 Kvöð um bókhaldslegan aðskilnað

Með heimild í 31. gr. laga um fjarskipti lagði PFS kvöð á Símann og Vodafone með ákvörðun PFS nr. 36/2012 frá 14. desember 2012 um bókhaldslegan aðskilnað.

Tilgangurinn með bókhaldslegum aðskilnaði er m.a. að geta greint upplýsingar úr bókhaldi til að sýna eins nákvæmlega og unnt er útkomu einstakra hluta rekstrarins eins og um aðskilin fyrirtæki væri að ræða. Sundurgreining á kostnaði dregur úr möguleikum viðkomandi fyrirtækis á að innheimta fyrir kostnaði sem ekki tengist tiltekinni þjónustu. Þar sem lúkningarverð eru nú ákvörðuð með verðsamanburði og eru þess vegna óháð kostnaði einstakra fjarskiptafyrirtækja hér á landi sér PFS ekki ástæðu til að viðhalda kvöð um bókhaldslegan aðskilnað.

PFS afléttir því kvöð um bókhaldslegan aðskilnað á Símanum og Vodafone frá 31. desember 2017. Umrædd kvöð hvíldi ekki á öðrum fyrirtækjum.

2.5 Kvöð um eftirlit með gjaldskrá

Með tilvísun í 32. gr. laga um fjarskipti leggur PFS kvöð um eftirlit með gjaldskrá á Símann, Vodafone, Símafélagið, Nova, Hringdu og Tismi. Hámarksverð fyrir lúkningu símtala verður ákvarðað með verðsamanburði samkvæmt heimild í 4. mgr. 32. gr. laga um fjarskipti. Hámarks lúkningargjöld skulu áfram vera þau sömu hjá öllum fyrirtækjunum, þ.e. samhverf gjöld.

PFS telur að verðkvöðin minnki aðgangshindranir á viðkomandi markaði þar sem nýir aðilar þurfa þá að greiða lægri lúkningargjöld til þeirra fjarskiptafyrirtækja sem fyrir eru á markaðnum. PFS tekur það fram að eftir því sem lúkningarverð lækka er minni möguleiki á að PFS heimili nýjum aðilum að innheimta hærri lúkningargjöld en þau sem PFS hefur kveðið á um.

PFS mun leggja eftirfarandi meginforsendur til grundvallar við útreikning á lúkningarverðum þegar verðsamanburði er beitt:

- Miða skal við þau EES-ríki þar sem lúkningarverð fyrirtækja með umtalsverðan markaðsstyrk á viðkomandi markaði lýtur gjaldskrárefirliti fjarskiptaeftirlitsstofnunar viðkomandi ríkis á grundvelli kostnaðargreininga þar sem beitt er hreinni BU-LRIC aðferð.
- Samanburður á verðum skal miðast við niðurstöður um lúkningarverð samkvæmt útreikningum sem byggja á hreinu BU-LRIC líkani sem liggja fyrir 30. apríl á því ári sem verðsamanburður fer fram hverju sinni.

- Miða skal við verð fyrir skiptistöðvar (single transit/layer 2)¹.
- Miða skal við mínútuverð á 3ja mínútna símtali.²
- Miða skal við meðalgengi viðkomandi ársfjórðungs.³
- Miða skal við að fyrir liggi formleg ákvörðun hjá viðkomandi eftirlitsstofnun.
- Miða skal við að ákvarðað verð sé ekki hærra en einfalt meðaltal þeirra ríkja sem uppfylla ofangreind skilyrði.

Niðurstaða verðsamanburðarins skal verða grundvöllur ákvörðunar PFS um lúkningarverð og skal verðið gilda sem hámarksverð hjá Símanum, Vodafone, Nova, Símafélaginu, Tismi og Hringdu.

PFS mun árlega á gildistíma ákvörðunarinnar framkvæma verðsamanburð með ofangreindum forsendum og ákvarða hámark lúkningargjalda sem taka gildi frá og með 1. janúar ár hvert í samræmi við niðurstöður verðsamanburðarins. PFS mun birta niðurstöður úr samanburðinum eigi síðar en 1. nóvember ár hvert með ákvörðun (vegna verða sem gilda munu frá og með 1. janúar árið eftir), í kjölfar innanlandssamráðs og samráðs við ESA. Að jafnaði skal nota öll þau ríki í verðsamanburðinn sem uppfylla ofangreind skilyrði.

Fyrsta verðsamanburðinum í samræmi við ákvörðun þessa skal lokið eigi síðar en 1. nóvember 2017 vegna verðs sem gilda mun frá og með 1. janúar 2018. Með ákvörðun PFS nr. 17/2016 tók PFS ákvörðun um hámarks lúkningarverð 0,14 kr./mín. sem gildir fyrir árið 2017.

---

¹ Þetta kemur ekki í veg fyrir það að tekið sé mið af niðurstöðu í ríkjum þar sem ekki er gerður greinarmunur á verði fyrir mismunandi tengisvæði ef verðkvöð er til staðar fyrir skiptistöðvar.

² Gert er ráð fyrir að símtal sé að meðaltali 3 mínútur, reiknað er samkvæmt formúlunni: meðalmínútuverð fyrir upphaf símtals = tengigjald/3 + mínútugjald.

³ PFS styðst í þessu efni m.a. við framkvæmd BERECE í reglubundnum verðsamanburði.

4. Gildistaka ákvörðunar og kæruleið

Ákvörðun þessi tekur gildi frá þeim degi sem hún er birt og verður í gildi þar til annað er ákveðið af Póst og fjarskiptastofnun.

Ákvörðun þessi er kæránleg til úrskurðarnefndar fjarskipta- og póstmála sbr. 13. gr. laga nr. 69/2003, um Póst- og fjarskiptastofnun. Kæran skal berast úrskurðarnefnd innan fjögurra vikna frá því viðkomandi varð kunnugt um ákvörðun Póst- og fjarskiptastofnunar. Um kostnað vegna málskots fer skv. 5. mgr. 13. gr. sömu laga, auk þess sem greiða ber sérstakt málskotsgjald að fjárhæð 150.000 kr., skv. 6. gr. reglugerðar nr. 36/2009 um úrskurðarnefnd fjarskipta- og póstmála.

Reykjavík, 23. desember 2016.

Hrafnkell V. Gíslason

Óskar H. Ragnarsson

Meðfylgjandi:

Viðauki A – Greining á markaði 1/2016.

Viðauki B – Athugasemdir ESA.